

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ БОРИСА ГРІНЧЕНКА
Факультет української філології, культури і мистецтва
Кафедра української літератури, компаративістики і грінченкознавства

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи

О. Б. Жильцов
2023 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ТВОРЧИЙ СЕМІНАР:
ПОЕЗІЯ

рівня вищої освіти: другого (магістерського)
спеціальності: 035 Філологія
спеціалізації: 035.01 Українська мова та література
освітньої програми 035.01.02 Літературна творчість

Київ – 2023

Розробник: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри східної культури і літератури

Викладач: Луцюк Микола Володимирович, кандидат педагогічних наук,
доцент, доцент кафедри східної культури і літератури

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри української
літератури, компаративістики і грінченкознавства

Протокол від 31 серпня 2023 року № 10
Завідувач кафедри української літератури, компаративістики і
грінченкознавства

 (Олена БРОВКО)

Робочу програму погоджено з гарантом освітньої програми
«31» «серпня» 2023 р.

Гарант освітньої програми (Тетяна ВІРЧЕНКО)

Робочу програму перевірено «01» «вересня» 2023 р.

Заступник декана
з науково-методичної та навчальної роботи (Світлана ГОРОБЕЦЬ)

Пролонговано:

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

на 20__/20__ н.р. _____ (_____) «__» 20__ р. протокол №__

І. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Творчий семінар	
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	4 / 120
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом	4
Обсяг кредитів	4
Обсяг годин, зокрема:	120
Аудиторні	32
Модульний контроль	8
Семестровий контроль	30
Самостійна робота	50
Форма семестрового контролю	екзамен

Змістовий модуль: Творчий семінар: поезія

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формами навчання
	денна
Вид дисципліни	обов'язкова
Мова викладання, навчання та оцінювання	українська
Загальний обсяг кредитів / годин	2/60
Курс	1
Семестр	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2
Обсяг кредитів	2
Обсяг годин, в тому числі:	60
Аудиторні	16
Модульний контроль	4
Семестровий контроль	10
Самостійна робота	30
Форма семестрового контролю	Іспит

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ДИСЦИПЛІНИ

Мета: сформувати у студентів розуміння принципів побудови художнього прозового тексту, вміння здійснювати його цілісний аналіз, визначати характер взаємозв'язку різних текстуальних рівнів, на яких реалізується жанровий, фабульний, тематичний зміст твору.

Завдання – сформувати наступні **програмні компетентності**

ЗК-1 Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово

ЗК-2 Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК-3 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-4 Уміння виявляти, ставити та вирішувати проблеми.

ЗК-5 Здатність працювати в команді та автономно

ЗК-7 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу

ЗК-9 Здатність до адаптації та дії в новій ситуації.

ЗК- 12 Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК – 13 Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.

ФК – 6 Здатність застосовувати поглиблені знання з обраної філологічної спеціалізації для вирішення професійних завдань

ФК – 8 Усвідомлення ролі експресивних, емоційних, логічних засобів мови для досягнення запланованого прагматичного результату.

ФК – 9 Здатність ефективно управляти авторськими правами на художні твори

ФК – 10 Здатність створювати оригінальні літературні твори.

ФК – 11 Здатність володіти умінням відбирати життєвий матеріал, композиційно його вибудовувати; демонструвати вміння створювати літературну основу майбутнього сценарію відповідно до обраного жанру, аудиторії тощо.

ФК – 12 Усвідомлення теоретичних засад поетичної мови і активне практичне використання їх у власній творчості.

ФК – 13 Здатність давати літературно-критичну оцінку художнім творам з урахуванням сучасних мистецьких тенденцій; оцінювати зразки літературно-критичної думки.

3. РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ ЗА ДИСЦИПЛІНОЮ

ПРН-У-1 Оцінювати власну навчальну та науково-професійну діяльність, будувати і втілювати ефективну стратегію саморозвитку та професійного самовдосконалення.

ПРН-У-2 Упевнено володіти державною та іноземною мовами для реалізації письмової та усної комунікації, зокрема в ситуаціях професійного й наукового спілкування; презентувати результати досліджень державною та іноземною мовами.

ПРН-У-5 Застосовувати знання про експресивні, емоційні, логічні засоби мови та техніку мовлення для досягнення запланованого прагматичного результату й організації успішної комунікації.

ПРН-У-7 Характеризувати теоретичні засади (концепції, категорії, принципи, основні поняття тощо) та прикладні аспекти літературної творчості.

ПРН-У-10 Створювати, аналізувати й редагувати тексти різних стилів та жанрів.

ПРН-С-2 Оцінювати історичні надбання та новітні досягнення літературознавства.

ПРН-С-5 Багатоаспектно і об'єктивно оцінювати художні якості авторського рукопису; сучасні та класичні художні твори.

4. СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

№	Назви змістових модулів, тем	Усь ого	Розподіл годин за видами робіт					
			Аудиторна					Сам ості йна
			Лек ції	Семіна ри	Прак тичні	Моду льні й контр оль	Семе стров ий контр оль	
Модуль І								
Поезія як тип словесної творчості								
1	Поезія як тип словесної творчості	9	2	2				5
2	Поезія і проза: структурні й змістові принципи, помежівні форми	14	2	2				10
Разом		30	4	4		2	5	15
Модуль ІІ								
Поетична мова								
3	Лексичний рівень поетичної мови	14	2	2				10
4	Синтаксичний та фонічний рівень поетичного тексту	9	2	2				5
Разом		30	4	4		2	5	15
Усього		60	8	8		4	10	30

5. ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МОДУЛЬ I

Поезія як тип словесної творчості

Лекція I. Поезія як тип словесної творчості – 2 год.

Поезія, її ознаки і принципи художнього освоєння дійсності. Роль метафори у формуванні поетичного світу. Поезія і міф: прагнення до відновлення цілісності світу.

Література: 2, 4, 5, 8.

Лекція II. Поезія і проза: структурні й змістові принципи, помежівні форми – 2 год.

Поезія і проза – два провідні типи словесної творчості. Мова прозова і поетична. Помежівні явища: ритмізована проза, вірші в прозі, ознаки поетичного мислення у прозових творах і епічне начало в поезії.

Література: 3, 5, 10.

МОДУЛЬ II

Поетична мова

Лекція III. Лексичний рівень поетичної мови – 2 год.

Нейтральна і стилістично маркована лексика (архаїзми, неологізми, діалектизми); явища синонімії, антонімії, омонімії в поезії. Поетичні тропи.

Література: 5, 11, 14.

Лекція IV. Синтаксичний та фонічний рівень поетичного тексту – 2 год.

Синтаксичні фігури поетичного тексту. Засоби евфонії та какофонії. Інтонація поетичного твору.

Література: 5, 11, 14.

6. КОНТРОЛЬ НАВЧАЛЬНИХ ДОСЯГНЕНЬ

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Максимальна кількість балів за одиницю	Модуль 1		Модуль 2	
		к-ть одиниць	максимальна кількість балів	к-ть одиниць	максимальна кількість балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	2	2	2	2
Робота на семінарському занятті	10	2	20	2	20
Виконання завдань для самостійної роботи	5	2	10	2	10
Виконання модульної роботи	25	1	25	1	25
<i>Разом</i>			59		59
Максимальна кількість балів: 118					
Розрахунок коефіцієнта: $118:30=3,93$					

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії оцінювання

Модуль I

Поезія як тип словесної творчості

Тема 1. Поезія як тип словесної творчості – 5 год.

Порівняйте поетичні і прозові твори того самого автора. Чи проявляє себе поетичне мислення в прозі і навпаки? Яким принципам підпорядковані композиційні, іконічні й змістові особливості цих творів?

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 5 балів.
2. Оцінюється самостійність формулювання опису теорій і моделей, розмаїття представлених теорій і моделей, необхідність і достатність використаних наукових джерел, навички проведення філологічного аналізу поетичного тексту.

Тема 2. Поезія і проза: структурні й змістові принципи, помежівні форми – 10 год.

Доберіть приклади віршів у прозі зі світової й вітчизняної літератури. Прокоментуйте їх образно-стильові та структурні особливості. Чому, на вашу думку, автори дібрали саме таку форму для втілення свого задуму?

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 5 балів.
2. Оцінюється самостійність формулювання опису теорій і моделей, розмаїття представлених теорій і моделей, необхідність і достатність використаних наукових джерел, навички проведення філологічного аналізу поетичного тексту.

Модуль II

Тема 3. Лексичний рівень поетичної мови – 10 год.

Проаналізуйте лексичний рівень художнього цілого улюбленого ліричного або ліро-епічного твору.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 5 балів.
2. Оцінюється самостійність формулювання опису теорій і моделей, розмаїття представлених теорій і моделей, необхідність і достатність використаних наукових джерел, навички проведення філологічного аналізу поетичного тексту.

Тема 4. Синтаксичний та фонічний рівень поетичного тексту – 5 год.

Проаналізуйте синтаксичний та фонічний рівень художнього цілого улюбленого ліричного або ліро-епічного твору.

Критерії оцінювання

1. Максимальна оцінка — 5 балів.
2. Оцінюється самостійність формулювання опису теорій і моделей, розмаїття представлених теорій і моделей, необхідність і достатність використаних наукових джерел, навички проведення філологічного аналізу поетичного тексту.

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль здійснюється у письмовій формі та полягає в аналізуванні художніх текстів, передбачених програмою.

Орієнтовний перелік питань модульного контролю

Модульний контроль 1

Напишіть есе на одну з тем:

- Особливості прозаїчного і поетичного тексту.
- Сугестивність в поетичному тексті.

Модульний контроль 2

Напишіть есе на одну з тем:

- Особливості вживання поетичних тропів (на прикладі творчості одного з сучасних українських поетів).

— Роль фоніки в поетичному тексті на прикладі творчості одного з сучасних українських поетів).

Вимоги до оформлення:

1. Слід дотримуватися рекомендованої структури письмової роботи в межах запропонованого жанрі.

2. Обсяг есе – 4 сторінки

Шифр 14, інтервал 1,5.

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи

	Оцінка
Відмінно 25-23	Знання, виконання в повному обсязі з незначною кількістю (1-2) несуттєвих помилок (вищий рівень)
Дуже добре 22-20	Знання, виконання в повному обсязі зі значною кількістю (3-4) несуттєвих помилок (рівень вище середнього)
Добре 19-17	Знання, виконання в неповному обсязі з незначною кількістю (1-2) суттєвих помилок (середній рівень)
Задовільно 16-15	Знання, виконання в неповному обсязі зі значною кількістю (3-5) суттєвих помилок/недоліків (рівень нижче середнього)
Достатньо 14-10	Знання, виконання в неповному обсязі, але є достатніми і задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання (рівень нижче середнього)
Незадовільно 9-7	Знання, виконання недостатні і не задовольняють мінімальні вимоги результатів навчання з можливістю повторного складання модулю (низький рівень)
Незадовільно 6-1	З обов'язковим повторним курсом модуля (знання, вміння відсутні)

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Вивчення студентами навчальних дисципліни «Творчий семінар: поезія» завершується іспитом за результатами вивчення блоку навчальних дисциплін «Творчий семінар».

Підсумковий контроль здійснюється у формі письмового іспиту (максимум 40 балів), що передбачає виконання трьох завдань:

- 1) письмове питання з дисципліни «Творчий семінар: поезія» (20 балів);
- 2) письмове питання з дисципліни «Творчий семінар: проза» (10 балів);
- 3) письмове питання з дисципліни «Творчий семінар: драматургія» (10 балів).

До іспиту допускаються студенти, що набрали не менше 35 балів. Кількість балів за роботу з теоретичним матеріалом, на практичних заняттях, виконання самостійної роботи залежить від дотримання таких вимог:

- самостійність мислення,
- аргументованість тез,

- вихід на рівень теоретичного узагальнення фактологічного матеріалу.

6.5. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю (для самоконтролю)

1. Поезія і проза як основні типи словесної творчості.
2. Помежівні явища між поезією і прозою: ритмізована проза, вірш у прозі.
3. Лексичний рівень поетичного тексту.
4. Неологізми, архаїзми, вульгаризми, екзотизми: змістові та стилістичні функції.
5. Неологізми та їх різновиди.
6. Синтаксичний рівень поетичного тексту. Стилїстичні фігури.
7. Фонічний рівень поетичного тексту.
8. Засоби евфонії та какофонії.
9. Інтонація поетичного твору.
10. Метафора як провідна ознака поетичного мислення.
11. Типи інакомовлення.
12. Чинники формування поетичного стилю.
13. Проблема сюжетності в поезії.
14. Поняття поетичного контексту.
15. Цикл як особливий поетичний контекст.

6.6. Шкала відповідності оцінок

Рейтингова оцінка	Оцінка за стобальною шкалою	Значення оцінки
A	90-100 балів	Відмінно – відмінний рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу з можливими незначними недоліками
B	82-89 балів	Дуже добре – достатньо високий рівень знань (умінь) в межах обов'язкового матеріалу без суттєвих (грубих) помилок
C	75-81 балів	Добре – в цілому добрий рівень знань (умінь) з незначною кількістю помилок
D	69-74 балів	Задовільно – посередній рівень знань (умінь) із значною кількістю недоліків, достатній для подальшого навчання або професійної діяльності
E	60-68 балів	Достатньо – мінімально можливий допустимий рівень знань (умінь)
FX	35-59 балів	Незадовільно з можливістю повторного складання – незадовільний рівень знань, з можливістю повторного перескладання за умови належного самостійного доопрацювання
F	1 – 34 балів	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням курсу – досить низький рівень знань (умінь), що вимагає повторного вивчення дисципліни

7. НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНА КАРТА ДИСЦИПЛІНИ

Разом: 60 год., з них лекційних – 8 год., семінарські заняття – 8 год.,
підсумковий модульний контроль – 4 год.,
самостійна робота – 30 год., семестровий контроль – 10 год.

Тиждень	I	II	III	IV
Модулі	Змістовий модуль I		Змістовий модуль II	
Назва модуля	Поезія як тип словесної творчості		Поетична мова	
Кількість балів за модуль	118 балів			
	59 балів		59 балів	
Лекції Дати	1	2	3	4
Теми лекцій	Поезія як тип словесної творчості – 1б.	Поезія і проз: структурні й змістові принципи, помежівні форми – 1б.	Лексичний рівень художньої мови поезії – 1б.	Синтаксичний та фонічний рівень поетичного тексту – 1б.
Теми семінарських занять	Поезія як тип словесної творчості – 11б.	Поезія і проз: структурні й змістові принципи, помежівні форми – 11б.	Лексичний рівень художньої мови поезії – 11 б.	Синтаксичний та фонічний рівень поетичного тексту – 11б.
Самостійна робота	5 б.	5 б.	5 б.	5 б.
Види поточного контролю	МКР -1 (25 балів)		МКР - 2 (25 балів)	
Підсумковий контроль	Іспит			

8. РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА

Основна література

1. Даниленко І. Теорія віршування. Аналіз поетичного тексту. Практикум. – Миколаїв, 2003. – 124 с.
2. Качуровський І. Основи аналізу мовних форм (стилістика). Фігури і тропи. – Мюнхен–Київ, 1995. – 236 с.

3. Качуровський І. Фоніка. – Мюнхен, 1984. – 208 с.
4. Костенко Н.В. Українське віршування ХХ століття. – К., 1993. – 232 с.
5. Семенюк Г., Гуляк А., Бондарева О. Версифікація: теорія і практика віршування. – К., 2003. – 286 с.

Додаткова література

6. Авраменко Н.В. Поезія українських символістів перших десятиліть ХХ ст. в типологічних відповідностях з англо-американською лірикою // Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – Тернопіль, 2002 – 17 с.
7. Бондар М. Поезія початку ХХ століття // Історія української літератури: У 2 т. – К., 1987. – Т. 1.
8. Брюховецький В. Поетика. – К.: Наукова думка, 1992. – 210 с.
9. Бунчук Б. Віршування Івана Франка. – Чернівці, 2000. – 307 с.
10. Бунчук Б. П'ятистоповий ямб у творчості Лесі Українки 80-х–90-х років // Біблія і культура. – Чернівці, 2005. – Вип. 7 – С. 44–50.
11. Гаврилюк Н.І. Український поліметричний вірш: природа і тенденції розвитку // Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – К., 2005. – 18 с.
12. Клочек Г.Д. Поетика і психологія. – К., 1990. – 48 с.
13. Ковалевський В.В. Рима. Ритмічні засоби українського вірша. – К., 1965. – 286 с.
14. Ковалів Ю. І. Українська поезія першої половини ХХ ст. // Українська мова та література. – К., 2000. – Ч. 39. – 39 с.
15. Костенко Н.В. Микола Бажан. Життя. Творчість. Особливості віршостилістики. – К., 2003. – 300 с.
16. Кудряшова О. Поетика вірша: Навчальний посібник / Оксана Кудряшова. – К. : Київ.ун-т ім. Б. Грінченка, 2011. – 144 с.
17. Луцюк М.В. «Поет краси страждання». Творчість Миколи Вороного. Навчальний посібник – К.: Колесо, 2008. – 56 с.
18. Моренець В.П. Сучасна українська лірика: модель жанру // Сучасність. – 1996. – № 5. – С. 90 – 101.
19. Пахаренко В. Нарис української поетики (До нових підходів у вивченні літератури). – К.: Додаток до газети «Українська мова і література», 1997. – 79 с.
20. Святовець В.Ф. Словник образотворчих засобів. Тропи та стилістичні фігури. – К., 2003. – 178 с.
21. Сидоренко Г.К. Від класичних нормативів до верлібру. – К., 1980. – 184 с.
22. Словник українських рим (За ред. Бурячка А.А., Гурина І.І.) – К., 1979. – 338 с.
23. Тхорук Р.Л. Особливості поетики премодерністського віршу початку ХХ століття: рання лірика Олександра Олеся // Автореф. дис. ... канд. філол. наук. – К., 1996. – 17 с.
24. Якубський Б. Наука віршування. – К., 1922. – 115 с.

